

Lleis

Llei 45/2014, del 18 de desembre, de modificació del Codi de l'Administració, del 29 de març de 1989

Atès que el Consell General en la seva sessió del dia 18 de desembre del 2014 ha aprovat la següent:
Llei 45/2014, del 18 de desembre, de modificació del Codi de l'Administració, del 29 de març de 1989

Exposició de motius

El dia 29 de març de 1989, els delegats permanents dels coprínceps van aprovar el Codi de l'Administració que, juntament amb l'aprovació de la Llei de la jurisdicció administrativa i fiscal, el 15 de novembre del mateix any, suposa la culminació del procés de naixement del dret administratiu modern al Principat d'Andorra, iniciat amb la creació, l'any 1982, del Consell Executiu, que va segregar l'Administració pública del Consell General. Fins llavors, si bé les normes emanades del Consell General, o altres vegades, dels coprínceps i els seus delegats, incidien en l'àmbit material del dret administratiu, no es podia parlar pròpiament de l'existència d'aquest dret al nostre país, atès que no era invocable ni impugnabile davant els tribunals.

El Codi de l'Administració regula per primera vegada les institucions bàsiques del dret administratiu, concretament l'acte administratiu, els contractes administratius, la responsabilitat administrativa, la funció pública i els béns de l'Administració, i també estableix les regles generals del procediment administratiu i dels recursos administratius. D'altra banda, la Llei de la jurisdicció administrativa i fiscal permet, també per primera vegada, la tutela jurisdiccional de les normes del dret administratiu davant una jurisdicció especialitzada.

El Codi de l'Administració, aprovat quatre anys abans de la promulgació de la Constitució, s'inspira en uns principis generals que són congruents amb els drets i les garanties que reconeix la norma suprema. Per aquest motiu, s'ha aplicat sense dificultats des de llavors i malgrat estar en vigor des de fa més de vint-i-cinc anys, només ha estat modificat molt parcialment dues vegades, amb la Llei del Govern, del 15 de desembre del 2000, i la Llei 11/2004, del 27 de maig, de modificació puntual del Codi de l'Administració. En efecte, el Codi de l'Administració ha proporcionat i continua oferint un marc jurídic i normatiu complet i adequat, i ha assolit amb escreix les finalitats cercades amb la seva aprovació. No obstant això, la necessitat de modificar una vegada més o d'ampliar-ne el contingut, a l'efecte de facultar l'Administració general i els comuns per tal que puguin executar forçosament i per si mateixos els actes administratius que dictin i siguin executoris, o per delegar aquesta facultat en el saig, ha fet aconsellable aprofitar l'ocasió per modificar altres disposicions normatives del Codi que convenia adaptar a la realitat actual, i també afegir-ne de noves per resoldre algunes mancances o llacunes constatades.

Així doncs, s'ha promogut una tercera modificació del Codi de l'Administració, amb un abast més ampli i general que les modificacions anteriors, mitjançant una Llei que es desglossa en vint-i-dos articles, dues disposicions transitòries i tres disposicions finals, una de les quals comporta la modificació, l'addició i la derogació de diversos articles de la Llei de la jurisdicció administrativa i fiscal.

Tal com s'ha anticipat, els tres primers articles de la Llei, que formen part de la secció sisena del capítol III del Codi, atorguen a l'Administració general i als comuns, i també als organismes autònoms i les entitats parapúbliques si els ho permet la seva llei de creació o regulació, la prerrogativa d'executar per la via forçosa, de forma autònoma i sense la intervenció, preceptiva fins ara, dels òrgans jurisdiccionals, els actes administratius que dictin i siguin executoris, excepte els que s'han d'executar a través de mesures de compulsió directa, quan una llei no els autoritzi a fer-ho o no concorrin raons d'extrema urgència i necessitat. Al mateix temps, es possibilita que puguin acudir al saig a aquest efecte, i es detallen i regulen els mitjans d'execució que les administracions tenen al seu abast, segons el tipus d'acte administratiu que s'ha d'executar forçosament, i alhora es determinen els òrgans competents per decidir aquesta execució forçosa.

Aquesta nova facultat, que s'ha d'exercir d'acord amb el procediment que estableix la nova Llei de bases de l'ordenament tributari, suposa un canvi absolut del model existent, atès que trasllada a l'autoritat administrativa una competència fins ara exclusiva de la jurisdicció, amb la finalitat de resoldre o mitigar una problemàtica que d'ençà de l'any 1993 ha augmentat de forma exponencial. En efecte, el nombre cada cop més important d'actes administratius que no són executats voluntàriament i que a hores d'ara requereixen la tutela jurisdiccional per tal de ser executats per la via forçosa, ha conduït a una situació de col·lapse dels serveis de l'Administració de Justícia competents, motiu pel qual sovint aquesta tutela no es pot obtenir, amb el menyscote que aquest fet comporta per a les administracions executants.

A continuació, la Llei deroga expressament el capítol IV del Codi de l'Administració, que ja va ser duta a terme de forma implícita amb l'aprovació, el dia 15 de desembre del 2000, de la Llei de la funció pública. I d'altra banda, modifica l'article 106, per adaptar-lo al principi de jerarquia normativa que emana de l'article 3 de la Constitució, i l'article 114, per permetre una renovació de la pròrroga del termini per a la presa de decisions per part de l'òrgan administratiu competent, quan concorrin circumstàncies excepcionals i motivades degudament.

Els set articles següents, que s'encabeixen en una nova secció del capítol VIII del Codi de l'Administració, detallen els principis essencials del procediment sancionador administratiu, i desenvolupen d'aquesta manera els principis fonamentals que s'infereixen de l'article 1 del Codi. En aquest sentit, es reconeixen i es doten de contingut els principis de legalitat i de tipicitat; d'irretroactivitat de les disposicions sancionadores, llevat que comportin un efecte favorable per a la persona presumptament infractora; de seguretat jurídica; d'interdicció de tota arbitrarietat o de culpabilitat; de proporcionalitat i de prohibició de la doble pena. Així doncs, es trasllada al text legal el concepte de "coloració penal" del dret administratiu sancionador que des de fa anys reconeix la nostra jurisprudència, en consonància amb la del Tribunal Europeu de Drets Humans. I per aquesta mateixa raó, es precisen quins són els drets que emparen la persona que és objecte d'un expedient sancionador i, alhora, s'estableix una regulació específica del procediment administratiu sancionador que el Codi no distingia del procediment ordinari.

Tot seguit, la Llei modifica o afegeix cinc articles al capítol IX del Codi de l'Administració, amb l'objectiu de reformar substancialment el règim actual dels recursos administratius. En efecte, s'elimina el recurs d'alçada al Govern contra els actes que dicten els comuns, contradictori amb el principi d'autogovern dels comuns que garanteix l'article 79 de la Constitució. Aquest fet ha motivat que s'interpretés com un recurs d'alçada impropri i ha ocasionat disfuncions. Així doncs, s'estableix en tots els casos un recurs únic que s'interposa

sempre davant de l'òrgan col·legiat de l'Administració que ha dictat l'acte, llevat que es prevegi altrament. D'altra banda, a fi de reforçar els drets i les garanties de la persona administrada, s'amplia el termini general per a la interposició del recurs administratiu, dels tretze dies hàbils actuals que provenen del *Manual Digest*, excessivament curts, fins a un mes des de la notificació de l'acte objecte de recurs; es fixa l'obligació de l'Administració de resoldre en fase de recurs sobre totes les qüestions plantejades, encara que no hagin estat al·legades per la persona administrada, i s'incorpora expressament la prohibició de la "*reformatio in peius*". Ensems, la modificació de l'article 127, posada en concordança amb la modificació de l'article 36 de la Llei de la jurisdicció administrativa i fiscal que efectua l'apartat 1 de la disposició final primera, comporta igualment un allargament substancial dels terminis per interposar recurs davant la jurisdicció administrativa, que esdevenen d'un mes a partir de la notificació de l'acte o de la resolució del recurs administratiu previ, o de sis mesos des que la sol·licitud o el recurs s'han de considerar desestimats per silenci administratiu, en lloc del termini de tretze dies hàbils que en tots els casos s'aplica actualment. Finalment, es regula per primera vegada la possibilitat d'interposar un recurs extraordinari de revisió contra els actes administratius fermes en determinats supòsits taxats.

Els quatre darrers articles tenen com a finalitat, d'una banda, derogar la disposició transitòria del Codi de l'Administració, que va deixar de tenir raó d'existir a partir de la instauració de la jurisdicció administrativa i fiscal, i d'altra banda, mitjançant la introducció de les disposicions addicionals o final oportunes al Codi de l'Administració, fer possible l'aplicació del termini d'un mes per interposar recurs administratiu a les lleis especials que reproduïen allò que disposa el Codi en aquesta matèria, en lloc de remetre-s'hi; convidar les administracions a establir convenis de col·laboració entre elles per a l'execució dels actes administratius, i encomanar-los el desenvolupament normatiu escaient a l'efecte d'establir un marc de procediment uniforme.

Les dues disposicions transitòries d'aquesta Llei regulen el règim aplicable als procediments d'execució forçosa dels actes administratius que s'estiguin tramitant a la data de l'entrada en vigor dels articles que fan possible l'execució per part de l'Administració general i els comuns i, si escau, dels organismes autònoms i les entitats parapúbliques, dels seus actes executoris, i determinen les normes aplicables als procediments sancionadors que es trobin en fase de tramitació en el moment de l'entrada en vigor de la nova secció 5 del capítol VIII del Codi.

La disposició final primera modifica tres articles de la Llei de la jurisdicció administrativa i fiscal, n'afegeix un i en deroga un altre. A banda del que s'ha esmentat, la disposició té la finalitat de confirmar la prerrogativa d'autotutela executiva de les administracions esmentades en relació amb els actes executoris que dictin, però també té l'objectiu de fer possible que a partir d'ara el saig esdevingui competent per executar les resolucions judicials que pronuncii la jurisdicció administrativa i que consisteixen en el pagament d'una quantitat líquida, tal com s'esdevé per a les resolucions judicials en matèria civil, d'acord amb la Llei del saig, per aplicació de la disposició final tercera, que modifica l'annex III del Decret dels veguers del 4 de febrer de 1986.

Aquesta novetat ha de permetre agilitzar l'execució de la majoria de les resolucions judicials que dicta a hores d'ara la jurisdicció administrativa, la qual podrà concentrar els seus recursos en l'acompliment de la funció principal que té encomanada i que consisteix en la tramitació i la resolució dels litigis. Per tant, es feia també necessari regular amb detall els tràmits processals que s'han de seguir des que la persona interessada insta l'execució forçosa de la resolució judicial fins que es troba en disposició de sol·licitar aquesta execució al saig.

Finalment, la Llei conclou amb dues altres disposicions finals que, d'una banda, encomanen al Govern la publicació dels textos refosos corresponents i, d'altra banda, fixen la data d'entrada en vigor en dos temps dels articles i les disposicions transitòries i finals de la Llei.

Article 1

Modificació de l'article 51

Es modifica l'article 51 del Codi de l'Administració, que queda redactat en els termes següents:

"Article 51

1. L'Administració general i els comuns, i els organismes autònoms i les entitats parapúbliques si els ho permet la seva llei de creació o regulació, poden procedir, per si mateixos, a l'execució forçosa dels actes administratius que siguin executoris, excepte quan se suspengui l'execució d'acord amb la llei, o quan la Constitució o la llei exigeixin la intervenció dels òrgans jurisdiccionals.
2. Quan es tracti de sancions, la interposició de recurs en temps i forma impedeix l'execució forçosa fins que la sanció esdevingui ferma.
3. Sense perjudici de la facultat d'execució forçosa a què es refereix l'apartat primer, l'Administració general, els comuns, els organismes autònoms i les entitats parapúbliques poden recórrer també al saig per tal que procedeixi a l'execució forçosa dels actes administratius que siguin executoris, un cop dictada la provisió de constrenyiment, d'acord amb la llei del saig."

Article 2

Addició d'un article 51 bis

S'introdueix un nou article 51 bis al Codi de l'Administració, dins el capítol III, que queda redactat en els termes següents:

"Article 51 bis

1. L'execució forçosa dels actes que comportin el pagament d'una quantitat líquida es duu a terme per la via de constrenyiment patrimonial, d'acord amb les normes que regulen el procediment de recaptació tributària en període executiu.
2. L'execució forçosa dels actes que puguin ser acompanyats per una persona distinta de la persona obligada es duu a terme per mitjà de l'execució subsidiària. Amb aquesta finalitat, l'Administració executant pot practicar l'execució per si mateixa o per una tercera persona i exigir després l'import de les despeses i l'import corresponent als danys i perjudicis ocasionats, d'acord amb el que estableix l'apartat anterior. També pot liquidar provisionalment l'import esmentat abans de l'execució material i procedir per la via de constrenyiment patrimonial per obtenir-lo, i sufragar amb aquest import l'execució, a reserva de la liquidació definitiva.
3. En els supòsits en què ho autoritzin les lleis, per a l'execució de determinats actes l'Administració general i els comuns poden imposar multes coercitives, reiterades i separades per un espai de temps suficient per donar-hi compliment. La multa coercitiva és independent de les multes que es puguin imposar com a sanció, i els dos tipus de multa són compatibles.
4. Els actes administratius que imposin una obligació personalíssima i no es puguin executar per cap dels mitjans anteriors, es poden executar mitjançant compulsió directa quan una llei ho autoritzi; altrament, les

administracions públiques han d'acudir a la jurisdicció per obtenir-ne l'execució forçosa. Això no obstant, en cas d'extrema urgència i per evitar un perill greu, les administracions públiques poden recórrer a mesures de compulsió directa sobre les persones."

Article 3

Addició d'un article 51 ter

S'introdueix un nou article 51 ter al Codi de l'Administració, dins el capítol III, que queda redactat en els termes següents:

"Article 51 ter

Són òrgans competents per decidir l'execució forçosa dels actes administratius que siguin executoris i per dictar la provisió de constrenyiment:

- a) En l'Administració general, el cap de Govern i els ministres. Aquesta competència és delegable.
- b) En els comuns, l'òrgan que disposi l'ordinació d'organització i funcionament de cada comú. En defecte de previsió expressa, és competent el cònsol, que pot delegar aquesta competència.
- c) En els organismes autònoms i les entitats parapúbliques, cal atendre a allò que estableix la llei de creació o regulació de l'organisme autònom o l'entitat parapública; en defecte de disposició específica, el director de l'organisme autònom o l'entitat parapública és competent per decidir l'execució forçosa i dictar la provisió de constrenyiment."

Article 4

Derogació del capítol VI

Es deroga expressament el capítol VI del Codi de l'Administració, intítulat *La funció pública*, i els articles 65 a 75, ambdós inclosos, que s'hi contenen.

Article 5

Modificació de l'article 106

Es modifica l'article 106 del Codi de l'Administració, que queda redactat en els termes següents:

"Article 106

Qualsevol procediment establert per normes de rang inferior a la llei ha de respectar les disposicions d'aquest capítol, excepte en el cas que desenvolupi un procediment especial establert en una altra llei."

Article 6

Modificació de l'article 114

Es modifica l'article 114 del Codi de l'Administració, que queda redactat en els termes següents:

"Article 114

1. Els serveis administratius tenen la funció d'instruir els expedients, és a dir de reunir tots els elements que permetin a l'autoritat competent de prendre una decisió amb ple coneixement de causa.
2. D'acord amb l'article 36, s'han de respectar les normes sobre la forma i els terminis prescrits eventualment.

3. Les diligències d'instrucció i, en concret, els complements d'informació que es demanin a les persones interessades poden ser motiu de pròrroga dels terminis per a la presa de la decisió. La pròrroga es pot decidir quan les circumstàncies que concorren així ho aconsellin, per un termini que no pot superar la meitat del termini inicial, sempre que no perjudiqui els drets de terceres persones. En circumstàncies excepcionals i motivades degudament, es pot renovar la pròrroga per un nou termini que tampoc pot superar la meitat del termini inicial."

Article 7

Addició d'una nova secció

S'introdueix un nova secció al Codi de l'Administració, amb el número 5, dins el capítol VIII, després de l'article 123, que queda redactada en els termes següents:

"5. Procediment sancionador"

Article 8

Addició d'un article 123 bis

S'introdueix un nou article 123 bis al Codi de l'Administració, dins la nova secció 5 del capítol VIII, que queda redactat en els termes següents:

"Article 123 bis

1. Les administracions públiques només poden exercir la potestat sancionadora quan els ha estat atribuïda expressament per una llei, i ho han de fer d'acord amb el procediment establert legalment per exercir-la o, en defecte de procediment legal establert, amb aquest capítol.

2. Només constitueixen infracció administrativa les vulneracions de l'ordenament jurídic que estiguin establertes com a tals per una llei o per una ordinació comunal en el marc d'allò que disposa la Llei qualificada de delimitació de competències dels comuns. Les disposicions reglamentàries de desenvolupament poden introduir especificacions o graduacions a les infraccions i les sancions establertes legalment, però no poden establir noves infraccions o sancions ni alterar la naturalesa ni els límits de les infraccions i les sancions fixades legalment.

3. Només són aplicables les disposicions sancionadores que estiguin en vigor en el moment de produir-se els fets que constitueixen la infracció administrativa. Això no obstant, les disposicions sancionadores s'apliquen retroactivament si afavoreixen la persona presumptament infractora.

4. Només poden ser sancionades per fets constitutius d'infracció administrativa les persones físiques i jurídiques que en resultin responsables, encara que sigui per simple negligència. Les responsabilitats administratives que derivin del procediment sancionador són compatibles amb l'exigència a la persona infractora del restabliment de la situació que hagi alterat al seu estat originari, i també amb la indemnització pels danys i perjudicis que hagi ocasionat.

5. Les sancions administratives no poden comportar mai privació de llibertat.

6. No es poden sancionar novament els fets que ja han estat sancionats penalment o administrativament, quan s'aprecia identitat del subjecte, del fet i del fonament de la sanció."

Article 9

Addició d'un article 123 ter

S'introdueix un nou article 123 ter al Codi de l'Administració, dins la nova secció 5 del capítol VIII, que queda redactat en els termes següents:

"Article 123 ter

Qualsevol persona subjecta a un expedient sancionador té els drets següents:

- a) Dret a ser informada dels fets que se li imputen; de la infracció o les infraccions que aquests fets puguin constituir; de les sancions que li puguin ser imposades, i de la identitat de l'instructor i de l'òrgan competent per imposar la sanció.
- b) Dret a conèixer, en qualsevol moment, l'estat de la tramitació del procediment sancionador i a obtenir còpies dels documents que hi consten, en els termes establerts per aquest Codi.
- c) Dret a formular al·legacions, a proposar les proves que consideri oportunes i a utilitzar tots els mitjans de defensa admesos per l'ordenament que siguin procedents.
- d) Dret a la presumpció d'innocència i a no declarar en contra de si mateixa.
- e) Dret a ser assistida per un advocat durant la tramitació de l'expedient, de lliure elecció per part de la persona expedientada i al seu càrrec.
- f) Dret a obtenir una resolució motivada.
- g) Qualsevol altre dret que li reconeguin la Constitució i les lleis."

Article 10

Addició d'un article 123 quater

S'introdueix un nou article 123 quater al Codi de l'Administració, dins la nova secció 5 del capítol VIII, que queda redactat en els termes següents:

"Article 123 quater

1. El procediment sancionador s'inicia mitjançant una providència de l'òrgan competent en cada cas. Aquesta providència s'ha de notificar a la persona expedientada.
2. En rebre una comunicació o denúncia respecte a una suposada infracció administrativa, l'òrgan competent per iniciar el procediment pot ordenar l'obertura d'una informació reservada, abans de dictar la providència mitjançant la qual decideix la incoació de l'expedient o, si escau, l'arxiu de les actuacions.
3. En la mateixa providència en què ordena la incoació de l'expedient, l'òrgan competent ha de nomenar un instructor.
4. Un cop iniciat el procediment, l'òrgan competent per resoldre'l pot adoptar, motivadament, les mesures cautelars adequades per garantir l'eficàcia de la resolució que pugui recaure. En qualsevol cas, aquestes mesures cautelars han de ser proporcionades a la finalitat perseguida.
5. El procediment sancionador ha de separar la fase instructora de la sancionadora, que han de ser encomanades a òrgans diferents.

6. L'exercici per part de les administracions públiques de la potestat disciplinària respecte del personal al seu servei, tant de relació estatutària com contractual, es regeix per les normes que regulen la relació de servei corresponent. No obstant això, les normes d'aquest capítol s'apliquen amb caràcter supletori."

Article 11

Addició d'un article 123 quinquies

S'introdueix un nou article 123 *quinquies* al Codi de l'Administració, dins la nova secció 5 del capítol VIII, que queda redactat en els termes següents:

"Article 123 quinquies

1. Notificada la incoació de l'expedient, l'instructor ordena la pràctica de totes les actuacions i proves que consideri adequades per a l'esclariment dels fets i per determinar les responsabilitats susceptibles de sanció.

2. A la vista de les actuacions practicades, l'instructor redacta un plec de càrrecs, en què hi han de constar l'exposició dels fets imputats a la persona expedientada, la referència a les disposicions que han estat infringides i la proposta de sanció.

Si l'expedient s'obre simultàniament contra més d'una persona, s'han de diferenciar clarament els fets que s'imputen a cadascuna, les infraccions que constitueix cada conducta i les sancions que es proposen per a cada infracció.

3. El plec de càrrecs s'ha de notificar a la persona expedientada, que disposa d'un termini de deu dies hàbils per contestar-lo, per al·legar tot allò que estimi pertinent en defensa seva, i per proposar proves, si ho considera oportú.

4. L'instructor també pot decidir, d'ofici, l'obertura d'un termini de prova, que no pot ser superior a un mes; en aquest cas dóna a la persona expedientada la possibilitat de proposar proves i practica les que consideri pertinents. Excepcionalment i de forma motivada, l'instructor pot establir un termini de prova superior a un mes, o prorrogar el termini que hagi decidit inicialment, quan la quantitat o la complexitat de les proves que hagi de practicar ho facin aconsellable.

L'instructor ha de rebutjar les proves proposades per la persona expedientada, mitjançant una resolució motivada quan resultin improcedents o innecessàries. Aquesta resolució no és susceptible de recurs, sense perjudici de la possibilitat de tornar a proposar les proves rebutjades en el marc del recurs contra la resolució que posi fi a l'expedient.

5. En el termini d'un mes a comptar de l'acabament del període de prova, quan s'hagi obert, o del termini per contestar el plec de càrrecs, en els altres supòsits, i amb independència que la persona expedientada l'hagi contestat o no, l'instructor dicta una proposta de resolució.

6. L'instructor trasllada la proposta de resolució a la persona expedientada, i li dóna un nou termini de deu dies hàbils per fer les al·legacions que consideri convenients. Transcorregut aquest termini, eleva la proposta de resolució, juntament amb les al·legacions formulades eventualment, a l'òrgan competent per resoldre.

Quan la proposta de resolució no contingui cap modificació del plec de càrrecs en relació amb els fets que es consideren provats, la seva qualificació jurídica i la sanció que es proposa, l'instructor pot prescindir del trasllat de la proposta de resolució a la persona expedientada i elevar-la directament a l'òrgan competent per resoldre."

Article 12*Addició d'un article 123 sexies*

S'introdueix un nou article 123 *sexies* al Codi de l'Administració, dins la nova secció 5 del capítol VIII, que queda redactat en els termes següents:

"Article 123 sexies

1. Quan la infracció es qualifiqui com a lleu, l'expedient sancionador es pot instruir per mitjà del procediment abreujat que regula aquest article.
2. En el procediment abreujat, l'instructor practica les actuacions que considera oportunes per esclarir els fets i formula directament la proposta de resolució, que notifica a la persona expedientada amb la indicació que es tramita pel procediment abreujat. La persona expedientada disposa d'un termini de deu dies hàbils per formular al·legacions; aquesta circumstància s'ha de fer constar a la notificació de la proposta de resolució.
3. Un cop rebudes aquestes al·legacions, o bé quan ha transcorregut el termini per formular-les, l'instructor eleva l'expedient a l'òrgan competent per resoldre.
4. Si a les al·legacions la persona expedientada proposa la pràctica de noves proves, l'instructor practica les que consideri pertinents, denega les altres motivadament i, tot seguit, eleva l'expedient a l'òrgan competent per resoldre."

Article 13*Addició d'un article 123 septies*

S'introdueix un nou article 123 *septies* al Codi de l'Administració, dins la nova secció 5 del capítol VIII, que queda redactat en els termes següents:

"Article 123 septies

1. La resolució que posa fi al procediment sancionador ha de ser motivada, i ha d'expressar, quan sigui el cas, els fets que es consideren provats, la norma legal en què es tipifiquen com a infracció i la norma legal que estableix la sanció que s'aplica.
2. En la resolució no es poden declarar provats fets diferents dels que han estat determinats en el curs del procediment, amb independència del fet que se'n varii la qualificació jurídica.
3. Si s'han adoptat mesures cautelars durant la tramitació del procediment, la resolució s'ha de pronunciar, motivadament, sobre el manteniment o l'aixecament d'aquestes mesures. La resolució també pot adoptar motivadament noves mesures cautelars per garantir la seva eficàcia mentre no s'executi, fins i tot si no s'havien previst en la proposta de resolució. En qualsevol cas, aquestes mesures cautelars han de ser proporcionades a la finalitat perseguida."

Article 14*Modificació de l'article 124*

Es modifica l'article 124 del Codi de l'Administració, que queda redactat en els termes següents:

"Article 124

1. Tota persona que es consideri perjudicada per un acte o una resolució de l'Administració pot interposar-hi recurs en via administrativa, de la manera següent:

- a) Si es tracta d'actes de l'Administració general, davant del Govern.
- b) Si es tracta d'actes dels comuns, davant del Consell de Comú, salvat el cas que una ordinació del Comú corresponent ho disposi altrament.
- c) Quan es tracti d'actes dels organismes autònoms o de les entitats parapúbliques, cal atendre a allò que estableix la llei de creació o regulació de l'organisme autònom o l'entitat parapública; en defecte de disposició específica, el recurs s'interposa davant del Consell d'Administració de l'organisme autònom o l'entitat parapública.

Queden exceptuats del que estableix aquest apartat i es regeixen per les seves pròpies normes els recursos en matèria de construcció i urbanisme i en matèria fiscal i tributària, i els demés recursos per als quals una llei disposi un procediment especial.

2. Es pot interposar recurs administratiu contra els actes definitius i contra els actes de tràmit que impossibilitin la continuació del procediment, i també contra els que produeixin indefensió.

3. El termini per formular recurs administratiu és d'un mes a comptar de la data de la notificació de l'acte objecte de recurs, excepte quan s'estableixi per llei un termini diferent.

4. La resolució del recurs posa fi a la via administrativa."

Article 15

Modificació de l'article 125

Es modifica l'article 125 del Codi de l'Administració, que queda redactat en els termes següents:

"Article 125

La resolució del recurs ha de decidir sobre totes les qüestions que plantegi, encara que no hagin estat al·legades per les persones interessades; en aquest darrer cas, se'ls ha de donar un tràmit d'audiència prèvia per un termini de deu dies hàbils.

No obstant això, la resolució ha de ser congruent amb les peticions formulades per la persona que recorre, la qual no pot veure empitjorada la seva situació com a conseqüència del recurs."

Article 16

Addició d'un article 126 bis

S'introdueix un nou article 126 bis al Codi de l'Administració, dins el capítol IX, que queda redactat en els termes següents:

"Article 126 bis

La interposició prèvia d'un recurs administratiu és un requisit necessari per tenir accés a la via jurisdiccional. S'exceptuen d'aquesta disposició, i són, doncs, directament impugnables en via jurisdiccional, els actes següents:

- a) Els que impliquin la resolució d'un recurs administratiu.

- b) Els actes presumptes en virtut del silenci administratiu a què es refereix l'article 40.
- c) Els altres actes que estiguin exceptuats expressament per una llei."

Article 17

Modificació de l'article 127

Es modifica l'article 127 del Codi de l'Administració, que queda redactat en els termes següents:

"Article 127

Contra la desestimació, expressa o presumpta, d'un recurs administratiu, les persones interessades poden interposar recurs davant de la jurisdicció administrativa, en la forma i els terminis establerts per la Llei que regula el procediment davant d'aquesta jurisdicció."

Article 18

Addició d'un article 129 bis

S'introdueix un nou article 129 bis al Codi de l'Administració, dins el capítol IX, que queda redactat en els termes següents:

"Article 129 bis

1. Es pot interposar recurs extraordinari de revisió contra els actes administratius fermes quan es produeixi alguna de les circumstàncies següents:

- a) Que apareguin documents de valor essencial per a la resolució de l'afer, ignorats en el moment en què es va dictar la resolució, o posteriors a aquesta resolució, i que evidencin l'error de la resolució objecte de recurs.
- b) Que en la resolució hi hagin influït essencialment documents o testimonis declarats falsos per sentència judicial ferma.
- c) Que la resolució s'hagi dictat com a conseqüència de prevaricació, corrupció o tràfic d'influències, violència o qualsevol altra conducta punible, declarada en sentència judicial ferma.

2. El recurs extraordinari de revisió s'interposa davant del Govern, del Consell de Comú o del Consell d'Administració de l'organisme autònom o l'entitat parapública, en funció de quina sigui l'Administració de la qual emana l'acte.

3. El termini per interposar recurs de revisió és de tres mesos a comptar de la data de coneixement dels documents, o de fermesa de la sentència."

Article 19

Derogació de la disposició transitòria

Es deroga expressament la disposició transitòria del Codi de l'Administració.

Article 20

Addició d'una disposició addicional primera

S'introdueix una disposició addicional primera al Codi de l'Administració, després del capítol X, que queda redactada en els termes següents:

“Disposició addicional primera

Als efectes de l'article 124, apartat 3, no es considera que una llei estableix un termini de recurs diferent del que es fixa en aquest Codi quan estableix un termini de tretze dies hàbils.”

Article 21

Addició d'una disposició addicional segona

S'introdueix una disposició addicional segona al Codi de l'Administració, que queda redactada en els termes següents:

“Disposició addicional segona

Els comuns poden establir convenis de col·laboració entre ells per a l'execució dels actes administratius o mancomunar serveis amb aquesta finalitat. Poden també establir convenis de col·laboració amb l'Administració general, amb la mateixa finalitat.”

Article 22

Addició d'una disposició final

S'introdueix una disposició final al Codi de l'Administració, que queda redactada en els termes següents:

“Disposició final

Les administracions han de desenvolupar de forma coordinada les disposicions normatives necessàries per a l'execució dels actes administratius, amb la finalitat d'establir un marc uniforme de procediment.”

Disposició transitòria primera. Procediments d'execució forçosa en curs

Els procediments d'execució forçosa dels actes administratius instats amb anterioritat a la data de l'entrada en vigor dels articles 1, 2 i 3 i dels apartats 2, 3, 4 i 5 de la disposició final primera d'aquesta Llei, segueixen el règim següent:

- a) Si a la data de l'entrada en vigor dels articles esmentats, el batlle o el tribunal ja ha travat embargament o ha rebut diners a compte del deute, o ha imposat una multa coercitiva o ordenat mesures de compulsió directa, continua sent competent per conèixer i tramitar el procediment el mateix batlle o el mateix tribunal.
- b) En els demés casos, el batlle o el tribunal dicta aute arxivant el procediment i deixa sense efecte, si n'hi ha hagut, el requeriment de pagament o les altres actuacions realitzades. L'aute s'ha de notificar a

l'Administració, i també a la persona executada en el cas que se l'hagi posat en coneixement del procediment d'execució. En el mateix acte s'ha d'informar l'Administració i, si escau, la persona executada, que l'Administració esdevé en endavant competent per executar per si mateixa l'acte administratiu l'execució forçosa del qual s'havia sol·licitat. L'Administració pot sol·licitar al batlle o tribunal competent, i obtenir-lo, el retorn de l'original de l'expedient que correspongui.

Disposició transitòria segona. Procediments sancionadors en curs

Els procediments sancionadors que s'hagin iniciat abans de l'entrada en vigor d'aquesta Llei es continuen tramitant i resolent d'acord amb les normes vigents en aquell moment. No obstant això, els drets de la persona expedientada que estableix l'article 123 ter del Codi de l'Administració són aplicables immediatament.

Disposició final primera. Modificació de la Llei de la jurisdicció administrativa i fiscal

1. Es modifica l'article 36 de la Llei de la jurisdicció administrativa i fiscal, del 15 de novembre de 1989, que queda redactat en els termes següents:

"Article 36

El termini per interposar la demanda davant la Secció Administrativa del Tribunal de Batlles és d'un mes a comptar de la data de la notificació de l'acte, quan sigui impugnable directament per la via jurisdiccional, o de la data de la notificació de la resolució del recurs administratiu previ. Si no hi ha notificació, el termini és de sis mesos a comptar de la data en què la sol·licitud o el recurs s'hagin de considerar desestimats per silenci administratiu, d'acord amb les disposicions del Codi de l'Administració."

2. Es modifica l'article 97 de la Llei de la jurisdicció administrativa i fiscal, del 15 de novembre de 1989, que queda redactat en els termes següents:

"Article 97

L'execució de les sentències i les altres resolucions de la jurisdicció administrativa que siguin executòries i que no hagi de dur a terme el saig, d'acord amb la Llei del saig, correspon a la Secció Administrativa del Tribunal de Batlles. El control de l'execució de les sentències i les resolucions esmentades correspon a la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia, d'acord amb les disposicions d'aquest títol.

La Secció Administrativa del Tribunal de Batlles executa també els actes administratius que siguin executoris, a instància de l'Administració pública que els ha dictat, quan no han de ser executats per la mateixa Administració o pel saig, d'acord amb el Codi de l'Administració i la Llei del saig."

3. Es modifica l'article 99 de la Llei de la jurisdicció administrativa i fiscal, del 15 de novembre de 1989, que queda redactat en els termes següents:

"Article 99

L'Administració pública ha d'informar el ponent de la Secció Administrativa del Tribunal de Batlles de l'execució acomplerta voluntàriament per les parts en relació amb les sentències que hagi dictat el Tribunal, en el termini improrrogable de sis mesos a comptar de la data de la notificació de la sentència ferma i executiva.

Si, d'acord amb el que disposa el paràgraf anterior, el ponent constata que la sentència no ha estat executada o ha estat executada parcialment o inadecuadament, pot practicar-ne d'ofici l'execució forçosa si no l'ha de dur a terme el saig, d'acord amb la Llei del saig.

En qualsevol cas, si la sentència ferma i executiva declara la nul·litat d'una disposició de caràcter general, la sentència ha de ser publicada íntegrament al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra immediatament després de la notificació."

4. S'afegeix un article 99 bis a la Llei de la jurisdicció administrativa i fiscal, del 15 de novembre de 1989, abans de la secció primera i dins del capítol II del títol V, que queda redactat en els termes següents:

"Article 99 bis

1. L'Administració o la persona administrada que insti l'execució forçosa d'una resolució dictada per la jurisdicció administrativa ha d'adjuntar a la demanda d'execució una còpia de la resolució esmentada i acreditar-ne la fermesa.

Un cop acreditada la fermesa de la resolució judicial, el ponent de la Secció Administrativa del Tribunal de Batlles dicta un aute d'execució.

2. Si la resolució judicial condemna al pagament d'una quantitat líquida, l'aute d'execució:

a) Determina les quantitats que eventualment s'han de satisfer en concepte de principal, interessos i costes, així com les quantitats que hagin estat dipositades o consignades durant la tramitació del procés i especifica a quins dels conceptes esmentats s'imputen les quantitats.

b) Identifica la persona executada i, si n'hi ha més d'una, fixa les quantitats que ha de satisfer cadascuna pels conceptes esmentats a la lletra a), tenint en compte el règim de responsabilitat de la persona condemnada o de les persones condemnades, si n'hi ha més d'una.

3. Si la resolució judicial condemna la persona executada a realitzar un acte d'execució que només pot ser acomplert per la persona obligada, que pot ser acomplert per una persona distinta de la persona obligada, o que comporta una obligació de no fer o passiva, s'apliquen els articles 100, 101 i 103, respectivament.

Si no es dóna compliment a la condemna o no és possible donar-hi compliment en els seus propis termes, i es determina l'obligació de satisfer una multa coercitiva o una indemnització per danys i perjudicis, o quan la condemna inicial comporta subsegüentment l'obligació de satisfer una quantitat líquida, s'aplica l'apartat 2 d'aquest article.

4. L'Administració o la persona administrada poden formular un incident d'execució contra l'aute d'execució, en el termini de tretze dies hàbils des de la data en què els hagi estat notificat l'aute.

El ponent de la Secció Administrativa del Tribunal de Batlles dóna trasllat de l'incident d'execució a les demás parts interessades, a fi que en el termini de vuit dies hàbils facin al·legacions.

Si alguna de les parts interessades s'oposa a l'incident, el ponent les emplaça per tal que en el termini de vuit dies hàbils proposin la pràctica de les proves que entenguin necessàries per tal d'acreditar les al·legacions.

Un cop practicades les proves proposades que el ponent hagi considerat oportunes, i les altres proves que decideixi d'ofici, dicta un aute que resol l'incident d'execució. Aquest aute pot ser objecte de recurs en apel·lació.”

5. Es deroga l'article 102 de la Llei de la jurisdicció administrativa i fiscal, del 15 de novembre de 1989.

Disposició final segona. Publicació de textos refosos

S'encomana al Govern que en el termini màxim de tres mesos des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei publiqui al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra els textos refosos del Codi de l'Administració, del 29 de març de 1989, i de la Llei de la jurisdicció administrativa i fiscal, del 15 de novembre de 1989, que incloguin les modificacions introduïdes fins al moment en aquestes dues lleis i afegixin un títol a cadascun dels articles de les lleis esmentades.

Disposició final tercera. Entrada en vigor

Aquesta Llei entrarà en vigor al cap d'un mes de ser publicada al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra, llevat dels articles 1, 2 i 3 i dels apartats 2, 3, 4 i 5 de la disposició final primera, que entraran en vigor l'endemà de la data en què els primers saigs prenguin possessió de les seves funcions. El Govern ha de publicar un avís al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra per donar a conèixer aquesta data.

Casa de la Vall, 18 de desembre del 2014

Vicenç Mateu Zamora
Síndic General

Nosaltres els coprínceps la sancionem i promulguem i n'ordenem la publicació en el Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Joan Enric Vives Sicília
Bisbe d'Urgell
Copríncep d'Andorra

François Hollande
President de la República Francesa
Copríncep d'Andorra